

Sygn. akt VIII C 88/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko J. M.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 88/18

UZASADNIENIE

W dniu 9 maja 2017 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wytoczył przeciwko pozwanemu J. M. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 915,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów sądowych – 30 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwanego kwoty z tytułu zawartej w dniu 21 lutego 2017 roku umowy pożyczki nr (...), na mocy której pozwanemu udzielona została pożyczka w wysokości 892,50 zł, wymagalna do dnia 23 marca 2017 roku. Powód wskazał przy tym, że z przyznanej pozwanemu kwoty została pobrana prowizja w wysokości 192,50 zł, natomiast kwotę 700 zł pożyczkobiorca otrzymał na swój rachunek bankowy.

(pозew w elektronicznym postępowaniu upominawczym k. 2-4v.)

Postanowieniem z dnia 11 września 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

(postanowienie k. 5)

Po przekazaniu sprawy z e.p.u., powód uzupełnił braki pozwu i podtrzymał powództwo w całości.

(pismo procesowe k. 7, pozew k. 8-9v.)

W dniu 4 stycznia 2018 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (VIII Nc 8837/17).

Nakaz ten pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, zaskarżył sprzeciwem w całości, kwestionując roszczenie co do zasady i wysokości, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 24, sprzeciw k. 31-34)

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie, nadto na rozprawie w dniu 1 sierpnia 2018 roku pełnomocnik pozwanego zanegował wykonanie umowy przez powoda.

(pismo procesowe powoda k. 45-47, k. 50-51, protokół rozprawy k. 65-67)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 21 lutego 2017 roku pozwany J. M. zawarł z powodem (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w K. umowę pożyczki gotówkowej krótkoterminowej nr (...), której przedmiotem było udzielenie pozwanemu pożyczki w kwocie 892,50 zł na okres od dnia 21 lutego do dnia 23 marca 2017 roku. Zgodnie z postanowieniami umowy postawienie do dyspozycji pożyczkobiorcy kwoty pożyczki miało nastąpić niezwłocznie po podpisaniu umowy, w formie przelewu na rachunek wskazany przez pożyczkobiorcę wg dyspozycji określonej w § 25 umowy. Z tytułu zawarcia umowy powód naliczył prowizję w wysokości 192,50 zł, która była naliczana od kwoty pożyczki pozostawionej do dyspozycji pożyczkobiorcy, a także odsetki w wysokości 7,34 zł. W myśl § 25 umowy, udzielona pozwanemu pożyczka w kwocie 892,50 zł miała zostać rozdysponowana w następujący sposób: kwota 192,50 zł tytułem prowizji miała zostać przelana na rachunek powoda o nr 52 (...) (...), który był jednocześnie rachunkiem, na który pozwany miał spłacić zaciągnięte zobowiązanie, kwota 700 zł na rachunek pozwanego o nr 88 (...) (...). W aktach sprawy brak jest potwierdzenia przelania środków pieniężnych na rachunek pozwanego.

(dowód z przesłuchania pozwanego 00:04:14-00:16:00 protokołu elektronicznego rozprawy z dnia 1 sierpnia 2018 roku, umowa pożyczki gotówkowej k. 15-17, okoliczności bezsporne)

Pismem z dnia 6 kwietnia 2017 roku powód wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia w kwocie 904,63 zł obejmującej kwotę udzielonej pożyczki wraz z odsetkami kapitałowymi – 899,84 zł oraz odsetki za opóźnienie – 4,79 zł.

(wezwanie k. 19, potwierdzenie odbioru k. 20-20v., okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne w całości.

Na wstępie czynionych w niniejszej sprawie rozważań przypomnieć należy, iż w myśl art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa

na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia

1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/ 6-7/76). Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw. W niniejszej sprawie to zatem powód powinien wykazać, że po pierwsze pozwany zawarł z nim umowę pożyczki, po drugie, że objęta tą umową pożyczka faktycznie została udzielona – wypłacona pozwanemu. W ocenie Sądu powód zdołał sprostać wyłącznie pierwszej z opisanych wyżej powinności.

Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia powód powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 r., I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaze, że pożyczka została udzielona. W niniejszej sprawie fakt udzielenia pozwanemu pożyczki nie został przez powoda udowodniony. Powód poprzestał wyłącznie na złożeniu umowy pożyczki z dnia 21 lutego 2017 roku, historii windykacji oraz wezwania do zapłaty. Rzecz jednak w tym, iż z przedłożonych dokumentów nie wynika, że pozwany w rzeczywistości otrzymał pożyczkę. O czym była już mowa, udzielona pozwanemu pożyczka miała zostać rozdysponowana w ten sposób, iż kwota 192,50 zł miała zostać przelana na rachunek powoda tytułem prowizji, natomiast kwota 700 zł na rachunek pozwanego o nr 88 (...) (...). Dla przyjęcia, że przelew kwoty 700 zł został wykonany niezbędnym było zatem załączenie w poczet materiału dowodowego potwierdzenia wykonania przelewu na rachunek bankowy pozwanego, czego jednak powód nie uczynił. Pokreślenia wymaga, że pozwany podczas składania zeznań zaprzeczył, aby otrzymał od pożyczkodawcy jakiegokolwiek środki pieniężne. Co istotne kontestując otrzymanie pożyczki J. M. nie opierał się wyłącznie na własnej pamięci, ale także na konkretnej czynności w postaci sprawdzenia historii swojego rachunku bankowego. Wobec powyższego stanowiska pozwanego obowiązkiem powoda było przedłożenie dowodu na wypłatę pozwanemu pożyczki, jeśli z faktu tego chciał on wywodzić korzystne dla siebie skutki prawne. Oczywiście jest przy tym, że samo złożenie umowy pożyczki jest niewystarczające do przyjęcia, iż do wypłaty środków pieniężnych faktycznie doszło, z jej treści można bowiem wyłącznie wywieść, że strony tej umowy złożyły podpis pod jej treścią, a tym samym zaakceptowały jej postanowienia. Sama akceptacja postanowień umowy w żaden sposób nie dowodzi jednak jej wykonania przez pożyczkodawcę.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej.

Wskazać przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania karnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyżnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148). Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks

postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym li tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10.07.2003 r., I CKN 503/01, LEX nr 121700; wyrok SN z dnia 24.03.1999 r., I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389). Na gruncie przedmiotowej sprawy uznać należy, że konieczność wykazania przelania środków pieniężnych na rachunek pozwanego istniała niewątpliwie już na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro twierdzenie to stanowiło podstawę roszczenia dochodzonego niniejszym powództwem.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz kwoty dochodzonej pozwem, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. regulującego zasadę odpowiedzialności stron za wynik procesu. Strona pozwana wygrała proces w całości, a zatem należy się jej od powoda zwrot kosztów procesu na które złożyły się wyłącznie koszty zastępstwa procesowego pozwanego w stawce minimalnej 270 zł (§ 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, t.j. Dz.U. 2018, poz. 265).

Z powyższych względów orzeczono, jak w sentencji.